

METODY NUMERYCZNE – LABORATORIUM

Zadanie 6 – Rozwiązywanie układu równań różniczkowych

Opis rozwiązania

W zadaniu zastosowano dwie wersje metody Rungego-Kutty do rozwiązywania układu równań różniczkowych czwartego stopnia: najczęściej stosowaną wersję klasyczną i najdokładniejszą wersję opartą o wzór Ralstona. Program napisany w ramach zadania rozwiązuje układ dany równaniem:

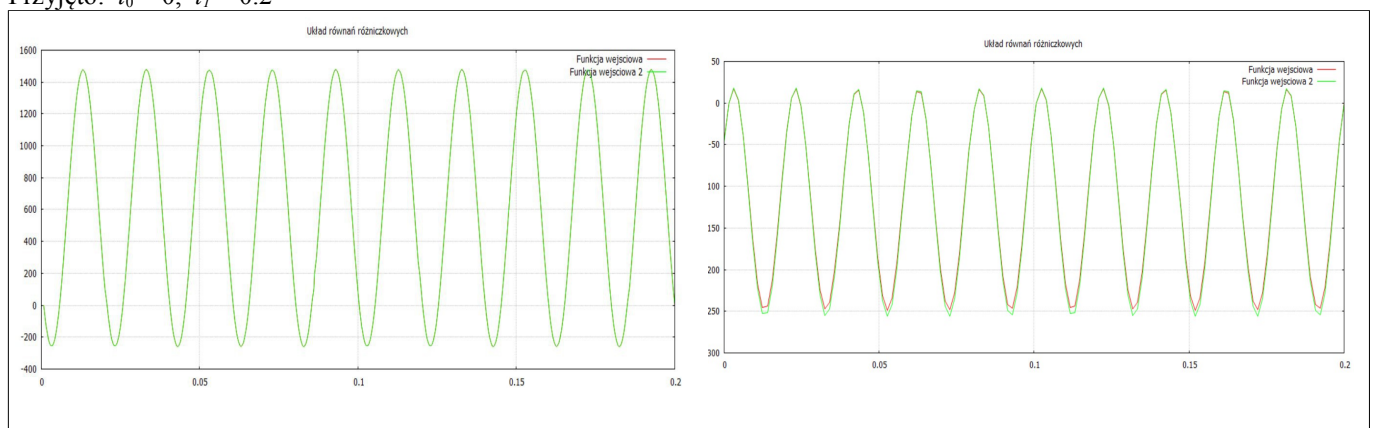
$$\left. \begin{aligned} \frac{di_1(t)}{dt} &= \frac{1}{\det M(\Phi(t))} \left[\left(L_{r_1} R_{m\delta} + R_{mF\epsilon} \Phi(t) \right) \frac{1}{w_2} + w_2 \right] (e_1(t) - R_{i_1} i_1(t)) - w_1 (u_\epsilon(t) + R_{i_2} i_2(t)) \\ \frac{d\Phi(t)}{dt} &= \frac{1}{\det M(\Phi)} \left[\frac{w_1}{w_2} L_{r_1} (e_1(t) - R_{i_1} i_1(t)) + L_{r_1} (u_\epsilon(t) + R_{i_2} i_2(t)) \right] \\ \frac{di_o(t)}{dt} &= (u_\epsilon(t) - R_{i_o} i_o(t)) \frac{1}{L_o} \\ \frac{du_\epsilon(t)}{dt} &= (i_2(t) - i_o(t)) \frac{1}{C} \end{aligned} \right\}$$

Algorytm metod prezentuje się następująco:

1. Przyjmujemy wartość niewiadomej $y_r(x_0)$ jako warunek początkowy tej zmiennej y_{r0} .
2. Obliczamy wartość współczynnika k_{r1} , wyrażającego się wzorem $k_{r1} = hf_r(x_0, y_{10}, y_{20}, \dots, y_{n0})$ gdzie h jest zadany krok całkowania w przedziale $[t_0, t_1]$.
3. Obliczamy wartość współczynnika k_{r2} , wyrażającego się wzorem $k_{r2} = hf_r(x_0 + a_2 h, y_{n0} + a_2 k_{n1})$, gdzie $a_2 = 0.5$ dla wersji klasycznej i $a_2 = 0.4$ dla wersji opartej o wzór Ralstona.
4. Obliczamy wartość współczynnika k_{r3} , wyrażającego się wzorami $k_{r3} = hf_r(x_0 + 0.5 h, y_{n0} + 0.5 k_{n2})$ dla wersji klasycznej i $k_{r3} = hf_r(x_0 + 0.45573726 h, y_{n0} + 0.29697760 k_{n1} + 0.15875966 k_{n2})$ dla wersji opartej o wzór Ralstona
5. Obliczamy wartość współczynnika k_{r4} , wyrażającego się wzorami $k_{r4} = hf_r(x_0 + h, y_{n0} + k_{n3})$ dla wersji klasycznej i $k_{r4} = hf_r(x_0 + h, y_{n0} + 0.21810038 k_{n1} - 3.05096470 k_{n2} + 3.83286432 k_{n3})$ dla wersji opartej o wzór Ralstona
6. Obliczamy wartość niewiadomej y_{n+1} na podstawie wzoru $y_{n+1} = y_n + \frac{1}{6}(k_1 + 2k_2 + 2k_3 + k_4)$ dla wersji klasycznej i $y_{n+1} = y_n + 0.17476028 k_1 - 0.55148053 k_2 + 1.20553547 k_3 + 0.17118478 k_4$ dla wersji opartej o wzór Ralstona.

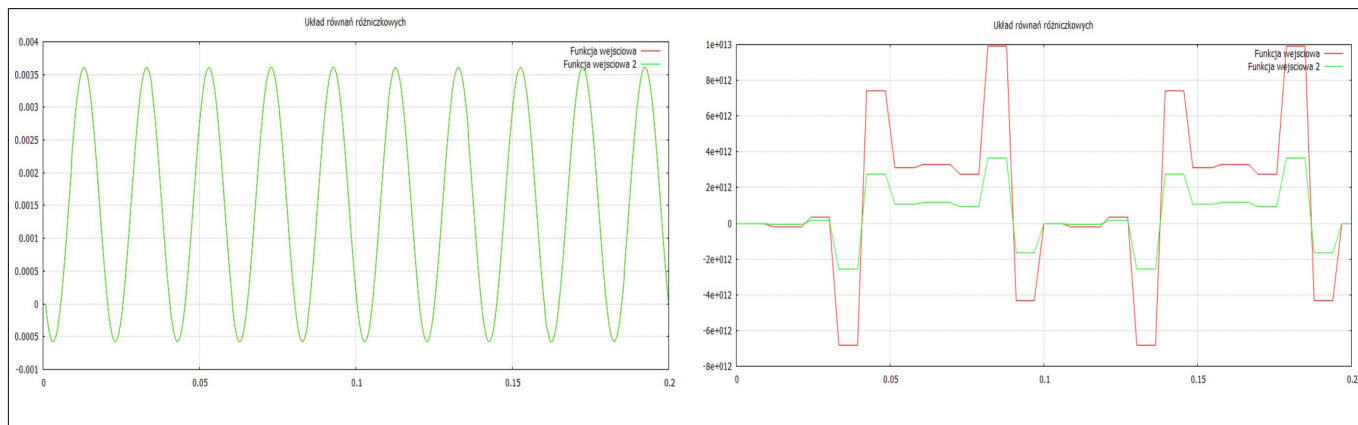
Wyniki

W poniższej tabeli zaprezentowane zostały wyniki uzyskane przez program dla konkretnych wartości kroku całkowania. Przyjęto: $t_0 = 0$, $t_1 = 0.2$

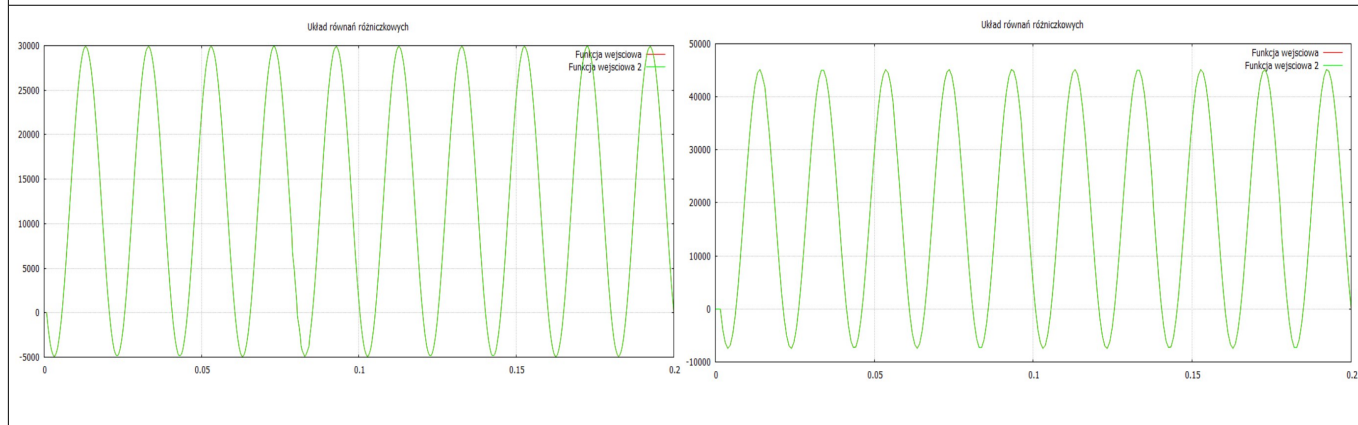
Przebieg: $i_1(t)$ Kroki: $t_1 / 512$ oraz $t_1 / 128$

Przy większym kroku całkowania mamy do czynienia z niewielkimi rozbieżnościami między obiema wersjami na korzyść wersji opartej o wzór Ralstona.

Przebieg $\varphi(t)$ Kroki: $t_1 / 512$ oraz $t_1 / 64$

Jak widać podanie kroku ma duży wpływ na kształt wykresu. Na powyższym wykresie (z prawej) występują poważne zakłócenia.

Przebieg $u_c(t)$ Kroki: $t_1 / 512$ oraz $t_1 / 256$

Krok całkowania ma także wpływ na wartości przedstawione na wykresie. Na powyższych wykresach zauważalny jest wzrost wartości dla większego kroku całkowania.

Wnioski

- Wybór kroku całkowania ma duży wpływ na wartości, które osiągane są przez program. Im mniejszy krok, tym graniczne wartości są mniejsze.
- Krok całkowania wpływa także na kształt wykresu. Dla dużego kroku mieliśmy do czynienia ze sporymi zakłóceniami występującymi na wykresie.
- Metoda Rungego-Kutty oparta o wzór Ralstona okazuje się być bardziej dokładną o czym świadczyć mogą wyniki z przebiegu $i_1(t)$.